

Ár 2009, föstudaginn 6. mars, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Guðlaug Brynja Ólafsdóttir, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Jóhann Tómas Sigurðsson.

Fyrir er tekið **mál nr. 2/2009**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefnd 19. janúar 2009 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 16. sama mánaðar. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 19. janúar 2009, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 5. febrúar 2009. Var bréfið sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 10. febrúar 2009, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi sóknaraðila, dagsettu 18. febrúar 2009.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 27. febrúar og 6. mars 2009.

II.

Málsatvik.

Hinn 1. nóvember 2005 gekkst sóknaraðili ásamt A, í sjálfskuldarábyrgð til tryggingar greiðslu skuldabréfs, að fjárhæð kr. 1.640.000, útgefnu af B, til varnaraðila. Mat varnaraðili greiðslugetu B í tilefni af útgáfu bréfsins.

Með bréfi sínu til varnaraðila, dagsettu 23. janúar 2008, krafðist sóknaraðili þess að sjálfskuldarábyrgð hans á skuldabréfinu yrði felld niður. Var erindið ítrekað með rafpóstum sóknaraðila 13. mars 2008 og 16. maí 2008 og bréfi hans, dagsettu 10. nóvember 2008. Erindinu var hafnað með bréfi varnaraðila, dagsettu 13. nóvember 2008, en því fylgdu gögn sem lágu til grundvallar mati á greiðslugetu nefnds skuldara. Sóknaraðili mótmælti afstöðu varnaraðila með bréfi, dagsettu 28. nóvember 2008.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 19. janúar 2009.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að sjálfskuldarábyrgð hans á skuldabréfinu verði felld úr gildi.

Sóknaraðili kveður fjármálafyrirtæki bera að meta greiðslubyrði skuldara þegar ábyrgð eða veð sé sett til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu. Skuli við greiðslumat taka tillit til neyslu og annarra fastra útgjalda áður en ráðstöfunarfé til greiðslu skuldbindinga er reiknað út. Telur sóknaraðili að varnaraðila hafi verið

kunnugt um tekjur B og allar fjárskuldbindingar og greiðslu af þeim. Kveður sóknaraðili vandséð að varnaraðili hafi gert greiðslumat vegna umþrættis láns. Hafi slíkt greiðslumat verið gert og niðurstaðan verið sú að skuldari gæti staði við skuldbindingar sínar, sé ljóst á grundvelli fyrirbyggjandi gagna að með öllu sé útilokað að í því greiðslumati hafi verið tekið tillit til allra skuldbindinga skuldans.

Sóknaraðili kveðst hafa gert það að skilyrði fyrir ábyrgð sinni að greiðslumat yrði gert og hafi hann treyst varnaraðila fyrir því að matið tæki tillit til þeirra skuldbindinga, sem áhrif hefðu á greiðslugetu hans. Sé sú niðurstaða varnaraðila að skuldari geti efnt skuldbindingar sínar augljóslega röng og geri sóknaraðili því þá kröfu að ábyrgð hans verði felld úr gildi.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili telur mikilvægt að við greiðslumat liggi fyrir svokallað FE-yfirlit viðskiptamanns til að unnt sé að gera sér grein fyrir skuldbindingum greiðanda, auk þess sem skuldari verði að segja satt og rétt frá öðrum skuldum sem ekki komi fram á umræddu yfirliti. Fyrir liggi að umrætt yfirlit lá fyrir við gerð greiðslumats. Hins vegar hafi skuldari skuldað lífeyrissjóðslán sem ekki hafi komið fram á yfirlitinu og hann hafi ekki upplýst um. Hefði skuldari eftir sem áður staðist greiðslumat ef greiðslubyrði af því láni hefði verið bætt við greiðslumatið. Varnaraðili bendir á að skýrt komi fram í skjali undirrituðu af sóknaraðila að greiðslumat nái einungis til könnunar á fjármálum greiðanda hjá varnaraðila og uppflettingar í opinberri vanskilaskrá.

Varnaraðili vekur athygli á að B, sé ekki útgefandi að öðru skuldabréfi, sem sóknaraðili telji að taka ætti tillit til við gerð greiðslumats. Sé útgefandi bréfsins C, en varnaraðila hafi verið kunnugt um að B hafi greitt af bréfinu meðan hann var í greiðsluþjónustu hjá varnaraðila. Sóknaraðili hafi hins vegar hætt í þeirri þjónustu hjá varnaraðila í apríl 2005 og í engu upplýst um greiðslu af síðastnefndu skuldabréfi við hið umþrætta greiðslumat í október 2005. Hafi varnaraðili því engar forsendur haft til að ætla að lánið væri á nokkurn hátt á ábyrgð B.

VI.

Niðurstaða.

Sóknaraðili krefst í máli þessu ógildingar á sjálfskuldarábyrgð sinni á skuldabréfi, að fjárhæð kr. 1.640.000, sem B, gaf út til varnaraðila 1. nóvember 2005. Byggir sóknaraðili kröfur sínar annars vegar á því að eiginlegt greiðslumat hafi ekki farið fram og hins vegar á því að ef slíkt mat hafi raunverulega farið fram, sé í öllu falli ljóst að ekki hafi verið tekið tillit til allra skuldbindinga skuldara bréfsins. Skilja verður málalíbúnað varnaraðila svo að hann krefjist þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað. Ágreiningslaust er með aðilum að ekki var tekið tillit til lífeyrissjóðsláns skuldara umrædds bréfs. Þá var heldur ekki tekið tillit til láns, sem C var skuldari að, en sóknaraðili telur B, greiða afborganir af.

Í málinu liggur fyrir skjal, dagsett 1. nóvember 2005, og undirritað af sóknaraðila, hinum ábyrgðarmanni nefnds skuldabréfs og útgefanda þess. Kemur þar fram ábyrgðarmenn hafi óskað eftir mati á greiðslugetu skuldara, en slíkt var jafn framt skylt samkvæmt 3. mgr. 3. gr. gildandi samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsetts 1. nóvember 2001. Í nefndu skjali greinir að niðurstaða greiðslumats bendi til þess að greiðandi geti efnt skuldbindingar sínar. Hefur greiðslumatið og verið lagt fyrir nefndina. Þá segir ennfremur í margnefndu skjali að varnaraðili taki fram að greiðslumatið taki eingöngu til könnunar á fjármálum

greiðanda hjá varnaraðila og uppflettingar í opinberri vanskilaskrá. Hafi varnaraðili ekki aðrar upplýsingar um fjárhagslega stöðu greiðanda og feli jákvæð niðurstaða greiðslumats ekki í sér tryggingu fyrir því að skuldari geti efnt skyldur sínar.

Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að réttilega hafi verið staðið að gerð greiðslumats af hálfu varnaraðila miðað við þær upplýsingar, sem hann hafði undir höndum. Verður varnaraðila ekki um það kennt að fyrir hafi farist einhverja hluta vegna hjá skuldara bréfsins að gera grein fyrir öllum fjárhagslegum skuldbindingum sínum. Var mat varnaraðila bundið við tiltekin atriði eins og að framan greinir og þess sérstaklega getið að varnaraðili hefði ekki aðrar upplýsingar um fjárhagsstöðu skuldara.

Eins og málið liggur fyrir úrskurðarnefndinni verður því ekki hjá því komist að hafna öllum kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað

Reykjavík, 6. mars 2009.